

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 4.2.2019
COM(2019) 39 final

2019/0018 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

**o stališču, ki se v imenu Evropske unije sprejme v Skupnem odboru EGP glede
spremembe Priloge IX (Finančne storitve) k Sporazumu EGP**

**[Uredba (EU) št. 575/2013 o kapitalskih zahtevah (CRR) in Direktiva 2013/36/EU (CRD
IV)]**

(Besedilo velja za EGP)

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

- **Razlogi za predlog in njegovi cilji**

Osnutek sklepa Skupnega odbora EGP (ki je priložen predlogu sklepa Sveta) je namenjen spremembi Priloge IX (Finančne storitve) k Sporazumu EGP, da bi se v Sporazum EGP vključili Uredba (EU) št. 575/2013 o kapitalskih zahtevah in Direktiva 2013/36/EU¹.

Prilagoditve, navedene v osnutku priloženega sklepa Skupnega odbora EGP, presegajo zgolj tehnične prilagoditve v smislu Uredbe Sveta (ES) št. 2894/94. Stališče Unije zato določi Svet.

- **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Priloženi osnutek sklepa Skupnega odbora EGP razširja obstoječe politike EU na države Efte, ki so del EGP (Norveška, Islandija in Lihtenštajn).

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Razširitev pravnega reda EU na države Efte, ki so del EGP, z vključitvijo v Sporazum EGP poteka v skladu s cilji in načeli navedenega sporazuma, da bi se vzpostavil dinamičen in homogen Evropski gospodarski prostor, ki temelji na skupnih pravilih in enakih pogojih konkurence.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

- **Pravna podlaga**

Zakonodaja, ki jo je treba vključiti v Sporazum EGP, temelji na členu 114 Pogodbe o delovanju Evropske unije.

Člen 1(3) Uredbe Sveta (ES) št. 2894/94 o pravilih za izvajanje Sporazuma EGP določa, da Svet na predlog Komisije določi stališče, ki se v imenu Unije zavzame glede takih sklepov.

Evropska služba za zunanje delovanje v sodelovanju s službami Komisije predloži osnutek sklepa Skupnega odbora EGP Svetu v sprejetje kot stališče Unije. Evropska služba za zunanje delovanje upa, da bo lahko osnutek v najkrajšem možnem času predstavila v Skupnem odboru EGP.

- **Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)**

Predlog je v skladu z načelom subsidiarnosti iz razloga, opisanega v nadaljevanju.

Ker države članice ne morejo zadovoljivo doseči cilja tega predloga, tj. zagotoviti homogenost notranjega trga, se ta cilj zaradi učinkov lažje doseže na ravni Unije.

¹ Uredba (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in investicijska podjetja ter o spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012, kakor je bila popravljena z UL L 208, 2.8.2013, str. 68 in UL L 321, 30.11.2013, str. 6.
Direktiva 2013/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o dostopu do dejavnosti kreditnih institucij in bonitetnem nadzoru kreditnih institucij in investicijskih podjetij, spremembi Direktive 2002/87/ES in razveljavitvi direktiv 2006/48/ES in 2006/49/ES, kakor je bila popravljena z UL L 208, 2.8.2013, str. 73.

Vključitev pravnega reda EU v Sporazum EGP poteka v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 2894/94 z dne 28. novembra 1994 o pravilih za izvajanje Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru, ki potrjuje izbrani pristop.

- **Sorazmernost**

V skladu z načelom sorazmernosti ta predlog ne presega tistega, kar je potrebno za doseg njegovega cilja.

- **Izbira instrumenta**

V skladu s členom 98 Sporazuma EGP je izbrani instrument sklep Skupnega odbora EGP. Skupni odbor EGP zagotavlja učinkovito izvajanje in delovanje Sporazuma EGP. V ta namen sprejema odločitve v primerih, določenih v Sporazumu EGP.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI IN OCEN UČINKA

Ni relevantno.

4. PRORAČUNSKÉ POSLEDICE

Proračunskih posledic zaradi vključitve zgoraj navedene uredbe v Sporazum EGP ni pričakovati.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga**

Bonitetna ocena nameravanih pridobiteljev nerezidentov (skupna izjava k sklepu Skupnega odbora) v povezavi z Direktivo 2013/36/EU

Sporazum EGP načeloma ni namenjen urejanju odnosov pogodbenic s tretjimi državami (glej zlasti uvodno izjavo 16 preambule k Sporazumu EGP). Sporazum EGP ne določa liberalizacije kapitalskih tokov in nerezidentom ne daje pravic glede svobode ustanavljanja ali udeležbe v kapitalu podjetij (glej člene 31, 34, 40 in 124 Sporazuma EGP).

V skupni izjavi k sklepu Skupnega odbora je zato navedeno, da se pogodbenice strinjajo, da vključitev Direktive 2013/36/EU v Sporazum EGP ne posega v splošno veljavna nacionalna pravila, ki se uporabljajo za preglede tujih neposrednih naložb iz razlogov varnosti ali javnega reda.

Izvzete nekaterih islandskih javnih kreditnih institucij (prilagoditev (e) v povezavi z Direktivo 2013/36/EU)

S členom 2(5) direktive o kapitalskih zahtevah (v nadaljnjem besedilu: CRD IV) so nekatere javne institucije izvzete iz področja uporabe Direktive. V skladu z navedeno določbo so iz CRD IV izvzete tri islandske institucije.

Bygðastofnun (islandski inštitut za regionalni razvoj) je neodvisna institucija, ki je v lasti islandske države. Njegova glavna naloga je prispevati k regionalnemu razvoju z izvajanjem vladnih regionalnih strategij. Dejavnosti tega inštituta so usmerjene v krepitev naselij na podeželskih območjih, in sicer s podporo poslovno uspešnih, dolgoročnih projektov, ki temeljijo na različnih gospodarskih osnovah. Inštitut podpira in krepi lokalni razvoj z zagotavljanjem kreditov in drugih oblik finančne podpore, da bi se izboljšali gospodarski in življenjski pogoji, zlasti v regijah, ki jim grozi odseljevanje. Inštitut zagotavlja dodatno

finančno podporo s posojili podjetjem, posameznikom in občinam, ki so vezana na določene pogoje ter ki prejemnikom omogočajo udeležbo v splošnem gospodarskem razvoju in spodbujajo inovacije. Za obveznosti inštituta jamči islandska država. *Íbúðalánasjóður* je naslednik *Byggingarsjóðir ríkisins*, ki je bil v skladu s točko 14(a) Priloge IX k Sporazumu EGP izvzet iz področja uporabe Direktive 2006/48/ES.

Lánasjóður sveitarfélaga ohf. je kreditna institucija za posebne namene. Lastništvo institucije je z zakonom omejeno na občine (trenutno je ta institucija v skupni lasti 75 občin). Namen institucije je zakonsko omejen na zagotavljanje kreditov občinam in institucijam, ki so v njihovi popolni lasti, ter samo v zvezi z naložbami, ki imajo širok gospodarski pomen. Institucija je analogna *KommuneKredit* na Danskem, ki je izvzeta iz CRD IV v skladu s točko 5 člena 2(5).

Nacionalna obravnava podružnic kreditnih institucij iz tretjih držav in sodelovanje z organi tretjih držav (prilagoditvi (g) in (h) v povezavi z Direktivo 2013/36/EU)

Na podlagi člena 47(3) CRD IV lahko Unija sklepa sporazume s tretjimi državami, v skladu s katerimi se podružnice njihovih kreditnih institucij enako obravnavajo na ozemlju Unije.

V kontekstu EGP se pogodbenice strinjajo, da Sporazum EGP načeloma ni namenjen urejanju njihovih odnosov s tretjimi državami (glej zlasti uvodno izjavo 16 preambule k Sporazumu EGP). Države Efte z vključitvijo CRD IV v Sporazum EGP ne prenesejo nobenih pristojnosti na Unijo v zvezi s pogajanjem o dostopu do trga za podružnice iz tretjih držav. Namen prilagoditve (g) je zato izključiti uporabo člena 47(3) in določiti, da lahko države Efte sklenejo dvostranske sporazume s tretjimi državami glede dostopa do trga za podružnice.

Da pa bi se spodbujalo zблиževanje med politiko Unije in politikami držav Efte do tretjih držav, prilagoditev (g) tudi določa, da se pogodbenice Sporazuma EGP v okviru Skupnega odbora EGP medsebojno obveščajo in posvetujejo v zvezi s pogajanjem o sporazumih s tretjimi državami.

Prilagoditev (g) je oblikovana po vzoru rešitev, dogovorjenih med Unijo in državami Efte na podlagi režimov Solventnost II in MiFID (glej točko 1(d) in (e) ter točko 31ba(b) Priloge IX k Sporazumu EGP).

Člen 48 CRD IV vsebuje pravila v zvezi s sklepanjem sporazumov med Unijo in tretjimi državami glede konsolidiranega nadzora. Ti sporazumi morajo nadzornikom iz tretjih držav omogočiti, da pridobijo informacije od pristojnih nacionalnih ali sektorskih organov EU, Evropskemu bančnemu organu (v nadaljnjem besedilu: EBA) pa omogočiti, da lahko zbira informacije, ki jih pristojni nacionalni ali sektorski organi EU prejmejo od nadzornikov iz tretjih držav. Ker Evropska unija ne more sklepati sporazumov, ki bi pristojne nacionalne organe držav Efte zavezovali k posredovanju informacij nadzornikom iz tretjih držav, je prilagoditev (h) namenjena izključitvi uporabe člena 48 CRD IV (podobno kot dogovorjena rešitev v zvezi s členom 75(2) in (3) EMIR, glej točko 31bc(zc) Priloge IX k Sporazumu EGP).

Da bi lahko pristojni nacionalni organi držav Efte informacije, ki so jih prejeli od nadzornikov iz tretjih držav, posredovali EBA, kadar jih slednji potrebuje za opravljanje svojih tehničnih nalog glede držav Efte, prilagoditev (h) obenem določa, da si bodo tudi države Efte prizadevale za vključitev klavzul v sporazume o nadzoru, ki bodo njihovim pristojnim nacionalnim organom omogočale, da ustrezne informacije posredujejo EBA.

Pridržek glede prihodnje zakonodaje Unije (prilagoditvi (k) in (o) v povezavi z Direktivo 2013/36/EU)

V skladu s členom 7 Sporazuma EGP so za države Efte, ki so del EGP, zavezujoči le akti, ki so vključeni v Sporazum EGP. Zato se s prilagoditvijo (k) usklajuje besedilo člena 89(5) CRD IV, tako da odraža, da se člen 89 v kontekstu EGP preneha uporabljati šele, ko se v EGP začne uporabljati nova zakonodaja Unije v zvezi z obveznostmi razkritja.

Podobno se s prilagoditvijo (o) prilagaja besedilo člena 151(1), tako da odraža, da se prehodni ukrepi iz poglavja 1 naslova XI CRD IV uporabljajo samo, dokler se ne začne uporabljati sklep Skupnega odbora EGP, ki vključuje delegirani akt, sprejet v skladu s členom 460 Uredbe (EU) št. 575/2013.

Pristojnost za odobritev blažilnikov sistemskih tveganj (prilagoditev (n) v povezavi z Direktivo 2013/36/EU)

V skladu s členom 133(14) CRD IV morajo pristojni nacionalni organi EU v nekaterih primerih počakati na mnenje Komisije, preden sprejmejo ukrepe, s katerimi določijo ali ponovno določijo blažilnik sistemskih tveganj. Če je mnenje Komisije negativno, navedeni pristojni nacionalni organi bodisi upoštevajo to mnenje bodisi podajo razloge, zakaj ga ne bodo upoštevali.

V skladu s členom 133(15) CRD IV Komisija, kadar se je prepričala, da blažilnik sistemskih tveganj ne povzroča nesorazmernih negativnih učinkov na finančni sistem drugih držav članic ali Unije, ob upoštevanju mnenja ESRB sprejme izvedbeni akt, s katerim pristojne nacionalne organe pooblasti za sprejetje blažilnika sistemskih tveganj. Tudi EBA lahko predloži mnenje Komisiji.

V okviru sistema, vzpostavljenega s točkama 31f in 31g Priloge IX k Sporazumu EGP, lahko ESRB in EBA podata priporočila v zvezi z razmerami v državah Efte, EBA pa lahko izvede tudi nezavezujoče posredovanje v skladu s členom 19 uredbe o EBA v sporih, ki vključujejo državo Efte. Za sprejemanje odločitev v skladu s členom 19, ki so v stebru Efte zavezujoče, je pristojen Nadzorni organ Efte.

Vendar pa mora naloge Komisije v okviru postopkov za preverjanje ali odobritev skladnosti ukrepov, ki so jih sprejele države Efte, s pravili iz Sporazuma EGP izvajati subjekt iz stebra Efte v skladu z odstavkom 4(d) Protokola 1 k Sporazumu EGP. Glede na pomen in zapletenost odločitev o blažilnikih sistemskih tveganj je v zvezi z državami Efte ta pristojnost podeljena Stalnemu odboru držav Efte.

Prilagoditev (n) zato zaradi jasnosti določa pristojnost Stalnega odbora držav Efte za izdajo mnenj ali priporočil (ker te pristojnosti niso jasno dodeljene v besedilu odstavka 4(d) Protokola 1 k Sporazumu EGP), hkrati pa zagotavlja, da ESRB in EBA po potrebi posredujeja svoje ocene v skladu z odstavkoma 14 in 15 člena 133 CRD IV Stalnemu odboru.

Opredelitev „stanovanjske nepremičnine“ na Norveškem (prilagoditev (e) v povezavi z Uredbo (EU) št. 575/2013)

Zadružno stanovanje je na Norveškem zelo razširjena oblika bivanja. Delničarji pridobijo delež v zadruzi, ki ima v lasti ali ima nadzor nad zgradbo ali zgradbami, v katerih ti delničarji živijo. Vsak delničar ima pravico bivati v določeni bivalni enoti.

Na Norveškem se zaščita upnikov v zvezi s stanovanjem v stanovanjski zadruzi na splošno razlaga kot enakovredna zaščiti pri neposrednem lastništvu. Vendar bi bilo treba zaradi pravne varnosti pojasniti, da je na Norveškem pravica do bivanja v stanovanju, ki pripada stanovanjski zadruzi, vključena v opredelitev „stanovanjske nepremičnine“ v uredbi o kapitalskih zahtevah (v nadaljnjem besedilu: CRR). Zato se s prilagoditvijo (e) prilagaja besedilo člena 4(1)(75), ki zadeva Švedsko, da bi se vključila situacija na Norveškem.

Pristojnost Komisije, da sprejme omejitve za velike izpostavljenosti, in Sveta, da odobri strožje nacionalne ukrepe v primeru makrobonitetnega ali sistemskega tveganja (prilagoditvi (i) in (j) v povezavi z Uredbo (EU) št. 575/2013)

V skladu s členom 395 CRR morajo pristojni nacionalni organi EU v nekaterih primerih pridobiti soglasje Komisije, preden sprejmejo strukturne ukrepe, s katerimi od kreditnih institucij, ki so v zadevni državi članici pridobile dovoljenje, zahtevajo, da zmanjšajo izpostavljenosti do različnih pravnih subjektov, Komisija lahko na podlagi mnenja EBA zavrne nacionalni ukrep le, če ta povzroča nesorazmerne negativne učinke na finančni sistem drugih držav članic ali Unije.

V skladu s členom 458 CRR morajo države članice v določenih primerih pridobiti pooblastilo Sveta, preden lahko sprejmejo nekatere strožje nacionalne ukrepe, katerih cilj je obvladovanje makrobonitetnega in sistemskega tveganja, ki bi lahko imele resne negativne posledice za nacionalni finančni sistem in realno gospodarstvo. Komisija je pooblaščen, da Svetu predlaga osnutek ukrepa za odobritev ali zavrnitev nacionalnega ukrepa. Svet zavrne nacionalne ukrepe le v omejenem številu primerov, pri čemer upošteva mnenji ESRB in EBA. Druge države članice lahko priznajo nacionalne ukrepe, sprejete v skladu s členom 458 CRR, in jih uporabijo za podružnice, ki se nahajajo v državi članici, za katero je bil ukrep odobren.

V okviru sistema, vzpostavljenega s točkama 31f in 31g Priloge IX k Sporazumu EGP, lahko ESRB in EBA podata mnenje v zvezi z razmerami v državah Efte.

Vendar pa mora naloge Komisije v okviru postopkov za preverjanje ali odobritev skladnosti ukrepov, ki so jih sprejele države Efte, s pravili iz Sporazuma EGP izvajati subjekt iz stebra Efte v skladu z odstavkom 4(d) Protokola 1 k Sporazumu EGP. Glede na pomen in zapletenost odločitev o strukturnih ukrepih za omejitev velikih izpostavljenosti na podlagi člena 395 je v zvezi z državami Efte ta pristojnost podeljena Stalnemu odboru držav Efte.

Podobno naloge, podeljene Svetu v skladu s členom 458 CRR, za države Efte izvaja Stalni odbor držav Efte. Vendar mora ta odločitev temeljiti na predlogu Nadzornega organa Efte, ki odraža okvir, ki se uporablja v EU.

Prilagoditvi (i)(ii) in (j)(ii) zato zaradi jasnosti določata pristojnost Stalnega odbora držav Efte za sprejetje takšnih odločitev (ker te pristojnosti v okviru stebra Efte niso jasno dodeljene v odstavku 4(d) Protokola 1 k Sporazumu EGP), hkrati pa zagotavljata, da EBA in po potrebi ESRB posredujeta svoje ocene v skladu s členom 395(8) ali členom 458(4) CRR Stalnemu odboru držav Efte (prilagoditvi (i)(iii) in (j)(iii)).

Uporaba prehodnih določb glede praga iz sporazuma Basel I (uvodna izjava 6 preambule v povezavi z Uredbo (EU) št. 575/2013)

S členom 500 CRR se izvaja t. i. „prag iz sporazuma Basel I“, ki je bil določen v delu 2-1-C (odstavki 45 do 47) sporazuma Basel II. Člen je prenehal veljati konec leta 2017. Določbe člena 152 Direktive 2006/48/ES, ki jih je nadomestil člen 500 Uredbe (EU) št. 575/2013, so omejile možnosti za neupravičena zmanjšanja kapitala na podlagi notranjih modelov. Čeprav je člen 500 prenehal veljati, mora pristojni organ še vedno obravnavati modelsko tveganje.

V uvodni izjavi 6 preambule je navedeno, da okvir vsebuje več določb, ki pristojnim organom omogočajo, da obravnavajo isto vprašanje, vključno z možnostjo ukrepov za izravnavo neupravičenih znižanj zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti in uvedbo preudarne mere konzervativnosti pri umerjanju notranjih modelov.

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Evropske unije sprejme v Skupnem odboru EGP glede spremembe Priloge IX (Finančne storitve) k Sporazumu EGP

[Uredba (EU) št. 575/2013 o kapitalskih zahtevah (CRR) in Direktiva 2013/36/EU (CRD IV)]

(Besedilo velja za EGP)

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 114 v povezavi s členom 218(9) Pogodbe,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 2894/94 z dne 28. novembra 1994 o pravilih za izvajanje Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru² in zlasti člena 1(3) Uredbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Sporazum o Evropskem gospodarskem prostoru³ (v nadaljnjem besedilu: Sporazum EGP) je začel veljati 1. januarja 1994.
- (2) V skladu s členom 98 Sporazuma EGP se lahko Skupni odbor EGP med drugim odloči spremeniti Prilogo IX k Sporazumu EGP, ki vsebuje določbe o finančnih storitvah.
- (3) Uredbo (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁴ ter Direktivo 2013/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta⁵ je treba vključiti v Sporazum EGP.
- (4) Prilogo IX k Sporazumu EGP bi bilo zato treba ustrezno spremeniti.
- (5) Stališče Unije v Skupnem odboru EGP bi moralo zato temeljiti na priloženem osnutku sklepa –

² UL L 305, 30.11.1994, str. 6.

³ UL L 1, 3.1.1994, str. 3.

⁴ Uredba (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in investicijska podjetja ter o spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 (UL L 176, 27.6.2013, str. 1), kakor je bila popravljena z UL L 208, 2.8.2013, str. 68, UL L 321, 30.11.2013, str. 6 in UL L 20, 25.1.2017, str. 2.

⁵ Direktiva 2013/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o dostopu do dejavnosti kreditnih institucij in bonitetnem nadzoru kreditnih institucij in investicijskih podjetij, spremembi Direktive 2002/87/ES in razveljavitvi direktiv 2006/48/ES in 2006/49/ES (UL L 176, 27.6.2013, str. 338), kakor je bila popravljena z UL L 208, 2.8.2013, str. 73 in UL L 20, 25.1.2017, str. 1.

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Stališče, ki se v imenu Unije sprejme v Skupnem odboru EGP glede predlagane spremembe Priloge IX (Finančne storitve) k Sporazumu EGP, temelji na osnutku sklepa Skupnega odbora EGP, ki je priložen temu sklepu.

Člen 2

Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.

V Bruslju,

*Za Svet
Predsednik*